

IX. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

24-25 Ekim 2025 | Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

<https://www.ulk.ist/>

Türkiye İle Kuzey Afrika Arasındaki Lojistik Koridorları ve Özellikleri

Özet

Aysuhan Gürel

YL Öğrencisi,

Burdur Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi

aysuhangurel@gmail.com

Süreyya Kovacı

Dr.,

Burdur Mehmet Akif Ersoy
Üniversitesi

skovaci@mehmetakif.edu.tr

Günümüzde her alanda yaşanan gelişmeler ve hızlı değişimler ülke içi ve ülkeler arasındaki ticaretin de farklılaşmasına neden olmuştur. Bu değişimler toplumsal ve uluslararası ihtiyaçlar sonucu meydana gelmiştir. Ticari faaliyetlerde geçmişten gelen bir öneme sahip ticaret yolları, pazarlar, konaklama alanları geliştirilerek lojistik koridorları ve merkezleri oluşturulmuştur. Lojistik koridoru tanımı, ürün, hizmet ve bilginin bir ülkeden başka bir ülkeye (deniz, kara ve hava yolu) ile taşındığı güzergahı açıklamaktadır. Lojistik merkezleri ise bu güzergâh üzerindeki taşıma ve yeniden paketlemenin yapıldığı, gümrük, dağıtım ve depolama faaliyetlerinin merkezi bölgeleridir. Bu iki kavram küresel tedarik zincirinin işleyişinde temel öğeler haline gelmiştir. Lojistik koridorları küresel ticaretin akışını belirleyen unsurlardır. Lojistik koridoru üzerinde olan ülkelerin nüfuzları artmakta, koridorlar ile ürünlerin, düşük maliyetle, zamanında ve güvenli bir şekilde ilgisine ulaşması sağlanmaktadır. Örneğin; Süveyş Kanalı, Asya ile Avrupa arasındaki 12.000 km'lik mesafeyi kısaltmaktadır. Kuzey Deniz Rotası, kutup bölgesinin erimesiyle Asya-Avrupa taşımacılığında yeni fırsatların doğmasını sağlamıştır. Küresel ticaret sistemleri ülkelerin bölgelerindeki jeostratejik ve jeoekonomik yapılarını da etkilemiştir. Türkiye'nin jeopolitik konumu Asya ile Avrupa, Doğu ve Batı Kıtaları arasında küresel ticaretin gelişmesinde etkili bir ülke olmasını sağlamıştır. Türkiye üzerinden Kuzey Afrika, Orta Asya, Doğu Avrupa, Orta Doğu ülkelerine kolay erişim sağlanmakta ve taşımacılık faaliyeti yapılabilmektedir. Bu faaliyetleri destekleyen lojistik koridorları ve merkezleri yolcu ve yük taşımacılığında büyük öneme sahiptir. Türkiye'den yapılacak 4 saatlik bir uçuş sonucu, yaklaşık 1,4 milyar insanın yaşadığı ve 8 trilyon 600 milyar dolarlık ticaret hacmi olan 67 ülkeye ulaşılabilir. Çalışma kapsamında, Türkiye, Kuzey Afrika arasındaki lojistik koridorları Libya, Mısır ve Fas ile olan ilişkiler çerçevesinde incelenmiştir. Lojistik koridorları kapsamında ticari faaliyetlerin geliştirilebileceği hususlar açıklanmıştır. Dünya ticaretinin %1'i deniz yolu ile gerçekleşmektedir. Kuzey Afrika ile yapılan ticaretimizde denizden ulaşım, oluşturulan lojistik koridorları ve merkezleri bölgedeki etkinliğimize katkı sağlamıştır. Ülkemizin ekonomik hedefleri arasında; Türkiye'nin 2053 vizyonunda lojistik üs olma ve Afrika'ya Açılım Stratejisi ile Akdeniz üzerinden Kuzey Afrika ülkelerine doğrudan deniz yolu hatları kurarak bu hatların Avrupa Limanlarının yerini alması ve Afrika pazarlarına daha hızlı ulaşım imkanlarının sağlanması bulunmaktadır. Mısır, Libya, Tunus, Cezayir ve Fas, Türkiye'nin enerji ve altyapı yatırımları, deniz ticareti ve savunması açısından

önemli ortakları konumundadır. Türkiye ile Kuzey Afrika arasında Doğu Akdeniz Koridoru (Türkiye-Mısır), Mersin/İskenderun-Port Said (Mısır), Kahire, Sudan ve Orta Afrika'ya uzanmaktadır. Kombine kara-deniz yolu, konteyner taşımacılığı ve Ro-Ro gemileri ile Türk ve Mısırlı işletmeler tarafından Mersin-Port Said hattı kalkındırılmak istenmektedir. Orta Akdeniz Koridoru (Türkiye, Libya, Tunus), İzmir/Aliağa/Antalya-Misrata (Libya), La Goulette (Tunus) limanları ile Afrika'ya açılan en kısa ve doğrudan koridordur. Avrupa limanlarına uğramadan doğrudan Kuzey Afrika'ya erişim sağlanmaktadır. Misrata bölgesinin gelişmesinde, Türk şirketlerinin önemli yatırımları rol oynamaktadır. Batı Akdeniz Koridoru (Türkiye, Cezayir, Fas), İstanbul/Gemlik, Algiers-Oran (Cezayir), Tanger Med,Casablanca (Fas) arasında kurulan bir koridordur. Avrupa limanları ile rekabet edebilen bir limandır. Tanger Med Limanı sayesinde Türkiye'den gelen yüklerin Batı Afrika'ya dağıtımını sağlamaktadır. Akdeniz'in en büyük konteyner limanlarından birisidir ve geliştirilmektedir. Bu kapsamda Türkiye, Fas arasında Ro-Ro hattının geliştirilmesi planlanmaktadır. Lojistik koridorları ile Türk ürünlerinin Afrika'da ki pazarlara kısa sürede ulaştırılması sağlanmaktadır. Bu coğrafyada bulunan (Libya/Misrata gibi) serbest bölgeler giderek güçlenmektedir. Türkiye enerji taşımacılığı, savunma lojistiği, kültürel etkileşimi ve nüfuzu ile bölgede Avrupa Birliği (AB), Çin ve Afrika ile dengeli ilişkiler geliştirmektedir. Bölge ülkelerinin bilişim teknolojileri alanındaki eksikliklerinin giderilmesine destek olmakta, teknolojik olarak bölgede yeşil ulaşım, dijital lojistik ve sürdürülebilir taşımacılığı teşvik etmektedir. Sonuç olarak, bu çalışmada elde edilen ikincil verilerle Türkiye ile Kuzey Afrika ülkeleri arasında lojistik koridorlarının önemi incelenmiş ve ülkeler arasında işbirliklerinin artmasıyla, bölgesel iş birliklerinin ortaya çıktığı ve bu durumun kültürel etkileşim, dış ticaret ve istihdam açısından önemli fırsatlar sağlayabileceği bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Lojistik Koridoru, Dış Ticaret, Deniz Yolu, Liman, Kuzey Afrika.

Logistics Corridors Between Türkiye and North Africa and Their Features

Abstract

Today, the developments and rapid changes experienced in every country have led to the diversification of trade within and between countries. These social changes and international needs have emerged. Commercial activities have been divided into logistics corridors and hubs, developed by a legacy of trade routes, markets, and accommodation areas. The definition of a logistics corridor describes the route by which products, services, and other goods are transported from one developing country to another (by sea, land, or air). Logistics centers are central locations along this route where transportation and repackaging take place, along with customs, processing, and storage systems. These two concepts have become fundamental elements in the continuity of the global supply chain. Logistics corridors are the elements produced by global trade. The number of countries located along logistics corridors is increasing, and corridors allow for convenient, cost-effective, timely, and secure access to relevant parties. For example, the Suez Canal does not shorten the 12,000 km distance between Asia and Europe. The Northern Sea Route, with the melting of the polar region, has opened up new opportunities for Asia-Europe transportation. Global trade systems have also impacted the geostrategic and geoeconomic structures of countries within their regions. Türkiye's geopolitical location has made it an influential country in the development of global trade between Asia and Europe, the Eastern and Western continents. Türkiye provides

easy access and transportation to countries in North Africa, Central Asia, Eastern Europe, and the Middle East. The logistics corridors and hubs supporting these activities are of great importance for passenger and freight transportation. A four-hour flight from Türkiye can reach 67 countries, home to approximately 1.4 billion people and with a trade volume of \$8.6 trillion. Within the scope of this study, logistics corridors between Türkiye and North Africa were examined within the context of relations with Libya, Egypt, and Morocco. Areas where commercial activities can be developed within the scope of logistics corridors have been outlined. Ninety percent of global trade is conducted by sea. Maritime transportation, along with established logistics corridors and hubs, has contributed to our regional effectiveness in trade with North Africa. Among Türkiye's economic goals are becoming a logistics hub in Türkiye's 2053 vision and establishing direct maritime lines to North African countries via the Mediterranean, as part of its Opening to Africa Strategy. These lines will replace European ports and provide faster access to African markets. Egypt, Libya, Tunisia, Algeria, and Morocco are important partners for Türkiye in terms of energy and infrastructure investments, maritime trade, and defense. The Eastern Mediterranean Corridor (Türkiye-Egypt) between Türkiye and North Africa extends to Mersin/İskenderun-Port Said (Egypt), Cairo, Sudan, and Central Africa. Türk and Egyptian companies are planning to develop the Mersin-Port Said line, a combined land-sea route, with container transport and Ro-Ro vessels. The Central Mediterranean Corridor (Türkiye, Libya, Tunisia) is the shortest and most direct corridor to Africa, with ports including İzmir/Aliağa/Antalya-Misrata (Libya) and La Goulette (Tunisia). It provides direct access to North Africa without stopping at European ports. Significant investments by Türk companies are playing a role in the development of the Misrata region. The Western Mediterranean Corridor (Türkiye, Algeria, Morocco) is a corridor established between İstanbul/Gemlik, Algiers-Oran (Algeria), Tanger Med, and Casablanca (Morocco). It is a port that can compete with European ports. Tanger Med Port facilitates the distribution of cargo from Türkiye to West Africa. It is one of the largest container ports in the Mediterranean and is currently being developed. In this context, plans are underway to develop a Ro-Ro line between Türkiye and Morocco. Logistics corridors allow Türk products to be quickly delivered to African markets. Free zones in this region (such as Libya/Misrata) are becoming increasingly established. Türkiye is developing balanced relations with the European Union (EU), China, and Africa in the region through its energy transportation, defense logistics, cultural interaction, and influence. It supports regional countries in addressing their shortcomings in information technology and promotes green transportation, digital logistics, and sustainable transportation in the region. In conclusion, this study examines the importance of logistics corridors between Türkiye and North African countries using secondary data. It concludes that increased cooperation between countries leads to the emergence of regional collaborations, which can provide significant opportunities for cultural interaction, foreign trade, and employment.

Keywords:

Logistics Corridor, Foreign Trade, Sea Route, Port, North Africa.

